

GŁOS ZIEMI TARNOWSKIEJ

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM, GOSPODARCYM, POLITYCZNYM I LITERACKIM

Rok II. Redakcja i Administracja: Tarnów, ul. Krakowska 2. Telefon Nr. 559

Nr. 12

Warszawa, konto P. K. O. 59 963

(Godziny urzędowe w dni powszednie od 11-13 i od 16-17)

Kraków, konto P. K. O. 411.600

Z MYŚLI O MARSZAŁKU

W powadze i skupieniu czynimy w tym roku dzień Imienin Wielkiego Wodza Narodu Polskiego — Wskrziesiciela Polski i Budowniczego.

Nie będzie ani uroczystych akademii ani żałobnych obchodów. Hold Mu będziemy składać codzienną pracą, tak jak nas tego przez całe życie uczył, z myślą o Polsce. On był tem uosobieniem pracy dla Polski i poświęceniem. Przez całe swe życie dawał przykłady i uczył nas jak należy dla Niej działać i z dniem każdym pomażać dobro zbiorowe.

Dzisiejsza rzeczywistość polska to dzieło Jego całego żywota.

Jego też zasługą jest przebudowa duszy polskiej.

Naród polski pod Jego kierunkiem zmienił swe oblicze, wyrzbił się nalcotów z czasów niewoli, które deprawowały życie społeczne i wstąpił na

drogę dyscypliny, podporządkowania interesu części, interesowi całości, a za naczelną ideę wziął sobie: Dobro — Honor i Potęgę Rzeczypospolitej.

Dla obrony całości granic stworzył armję Polską, która jest nie tylko narzędziem obrony, ale organizmem żywym biorącym czynny udział w życiu państwowym.

O armji polskiej myślał już na długo przed wojną, a dowodem tego jest choćby Jego własne zdanie, wypowiedziane w Tarnowie do Strzelców, że wielka wojna narodów i to w bliskości jest nieunikniona i że Polska, jeżeli w tej wojnie ma odzyskać niepodległość, musi na szalę rozgrywać się wypadków wojennych rzucić ciężar polskiej szabli.

Tak więc stworzył mocą swej woli i czynu wszystko co Polsce do życia i rozwoju jest potrzebne.

Dlatego w dniu Jego Imienin winniśmy sobie to wszystko przypomnieć a wtenczas przekonamy się, że Marszałek Józef Piłsudski nie odszedł od nas nazawsze, że duch Jego żyje wśród nas, że Polska to On. On żyje w sercach naszych w sercach narodu i żyć będzie przez wszystkie pokolenia Polski.

Wszak już za życia był więcej dla nas ideałem obywatela aniżeli obywatel, więcej nitem wodza aniżeli wodzem, i więcej legendą aniżeli rzeczywistością.

I dlatego takim wśród nas pozostanie i żyć będzie dopóki Polska będzie istnieć.

Niechaj więc żyje w każdej codziennej naszej pracy, która przynosi choćby najmniejszyżytytek społeczeństwu polskiemu, niech żyje w każdym sercu co bije dla Polski.

M. B.

General Edward Rydz-Śmigły

Nie trzeba w Polsce tłumaczyć, kim jest generał Rydz-Śmigły, — piastun wielkiej spuścizny wojskowej Wodza Narodu i strażnik Jego testamentu w dziedzinie obronnej siły Polski. Wie o tem każdy, że w pracy wojennej Józefa Piłsudskiego był stałe u Jego boku od pierwszego wystrzału do ostatniego. Był dowódcą pierwszego stworzonego przez Komendanta pułku Brygady. — Gdy Wodza zabrakło, gdy Go przestrzniła i murami twierdzy oddzielono od wojska, z woli Jego stanął ówczesny pułkownik Rydz-Śmigły na czele podziemnej armji, P. O. W., sięgając poprzez ziemie polskie wszędzie, gdzie tworzony mógł być zbrojny polski wysiłek.

Gdy zaś wybiła godzina smartych wstania, powracającemu z Magdeburga Wodzowi plk. Rydz-Śmigły pierwszy oddaje do dyspozycji przygotowane siły. Gdy zaś w chaosie przewalających się wydarzeń w ogniu bitewnym wykręślało przyszło granice odrodzonego Państwa, generał Rydz-Śmigły otrzymuje najważniejsze wojenne zadania: dowodzi I dywizją Legionów, następnie

armją, wreszcie frontem. Jego dziełem jest wydrzeć wroga z Wilna w 1919 r., zdobyćie Dźwińska, wyzwolenie dawnych Inflant, zdobycie Kijowa. W czasie odwrotu żołnierzy pod Jego dowództwem nigdy nie czuje się pokonywanym nie traci zdolności bojowej, by stać się niezawodnym narzędziem Wodza dla odniesienia zupełnego triumfu polskiej szabli. Wreszcie pod okiem Wodza gen. Rydz-Śmigły kończy wojnę deędującą i ostatecznym zwycięstwem nad Niemcem.

Kiedy i jak zadzierzgnęła się nierozszerzalna mgła nić, współrozumienia i ze wszystkich aktów przebijającą się wież uczuć między Komendantem a pułk. Rydzem-Śmigłym? Czy jeszcze w szeregach strzeleckich, gdy śnił się począł złoty sen o rycerskiej szpadzie? Czy później w ogniu bitewnym? Czy w dobie ciężkich, a tyle wytrzymałości wymagających zmaganiach o honor i samodzielność polskiego wojska, by w czasie wojny Polska była reprezentowana tak, jak w czasie wojny reprezentowane są narody, t. zn. przez wojsko własne i wodza?

To pewne, że zdolności, siłę woli, ofiarność generała Rydza-Śmigłego Komendant głęboko poznał i ocenił. Oto w rozkazie, datowanym z Konar 5 czerwca 1915 po wielkiej bitwie pod Kozimkiem i brawurowym ataku pod Przepiórowem i Konarami pisze Komendant:

„Wśród mnóstwa bohaterskich czynów, dokonanych przez poszczególne żołnierzy w czasie tych zmiennech co do szczęścia bojów, zaznaczyć chcę w swym rozkazie to, które na szczególne uwzględnienie zasługują.

„I. Major Śmigły-Rydz, wzlawszy na siebie zadanie, najeźdźcą nie odpowiadające ani jego stopniowi, ani zdolnościom, nie tylko sam wytrwał na stanowisku, niezwykle przykrem pod względem moralnym, lecz złożył w bojach o lasek Koziniecki nowe dowody niezwykłego męstwa i spokoju przy największym niebezpieczeństwie. Majorowi przedewszystkiem przypisuję, że III batalion nie ugiął się przy spełnianiu zadania, przewyższającego znacznie siły moralne przeciętnego żołnierza.

Wypróbowane te ręce, co kierunek wskazyują, wybróbowane, mocne, niezawodne, śmiałe i wiedzące.

Cóż Mu zaniesiem, by trud Jego był lżejszy, łatwiejszy, a rezultat szybszy? Powiedzmy Mu, że prawdę z serca dobył — gdy mówił:

„Gdziekolwiek znajdzie się Polak, zawsze powinien pamiętać o tem, że jest synem wielkiego narodu, który ma odrębną swoją kulturę, swoje idea-

ły i swoje przeznaczenie historyczne godne miłości wielkiego serca”. I powiedzmy, że to wskazanie codziennem wizerzeniem i czynem stwierdzać będziemy. I przesylny głęboki okrzyk: NIECH ŻYJE! — w którym zawarte będzie czujna, żywe i czynne oddanie Sprawie.

Przez fałsz do anarchji

Poruszenie przez szefa rządu, ministra spraw wewnętrznych oraz wielu posełów w Sejmie roli Stronnicstwa Narodowego i komunistów spotkało się z żywym echem w społeczeństwie. Istotnie bowiem szereg ekscesów, organizowanych planowo i powtarzających się, a często zbiegających z sobą zarówno co do ich formy, jak i środków — mógł wywołać zaniepokojenie i obawę, że władze nieudolne szybko i energicznie wyciągają z tych wydarzeń konsekwencje, lub że lekceważą to na kieróm one wyrosły.

Nie trudno przeczyć zauważyć, że warunki społeczne, będące w wielkim kryzysie gospodarczym w pierwszym rzędzie, w szeregu środków mogą zupełnie łatwo odwracać uwagę szerszych sfer od właściwej sprężyny t. zw. ruchu narodowego. Niewątpliwie powszechna bieda, szczególnie w środowiskach robotniczych i drobnego rolnictwa otwiera łatwy teren działalności i demagogii dla elementu, który na poziomie niezadowolonia, niechęci do pozytywnej pracy, negacji, wreszcie zamętu opierać pragnie rachuby polityczne na przyszłość. Zwłaszcza gdy te elementy nie mają najmniejszych szans powodzenia, gdy z postępu ich wynika zbrodnia, której ofiarą pada przeważnie policjant polski, lub chłop polski.

Na cenzurę opiera się ta „działalność”, — co jest jej treścią? Daresim zaskuliśmy odpowiedź na to pytanie, jak i na inne, w rodzaju jak praktycznie poprawić byt mas pracujących w Polsce, w przemysłu i rolnictwie. W zalewie literatury endekickiej ostatnich czasów — legalnej i nielegalnej znajdziemy paszkwile, ułotki, wydawnictwa, których

cel jest nado przejrzysty. Nie są to wskazania praktyczne, jak „uważać biedę, nawet nie taką, która wskazuje drogę organizacji społeczeństwa dla realizowania rzeczowych wysiłków. Jedynym ich celem — to podważenie powagi władz państwowych w oczach obywateli, szerzenie niewiary w zdolność Polski przeciwstawienia się kryzysowi gospodarczemu i złośliwe, a prawie zawsze kłamliwe wywieści przeciw każdemu, kto we władzach państwowych czynniejszą odgrywa rolę.

Gdybyśmy mieli krótką pomied, moglibyśmy przypuścić, że mamy tu do czynienia z brakiem dojrzałości, łepotą lub chorobliwym przejawami niornormalności. Znamy jednak stałą i starą reprezentantkę i herolda polskiej anarchji, — znamy i metody jej działania; przez fałsz do niewiary, a przez zamęt do anarchji.

Czyż to nie droga fałszu skrzywiła endecja poprzez Ligę Narodową idee, Skarbu Narodowego, twórczonego z uporem i poświęceniem dla sprawy Niepodległości przez Ż. Miłkowskiego w drugiej połowie ubiegłego stulecia? Kłamstwem i fałsz w sprawozdaniach partji do komitetu Skarbu Narodowego dla wyłudzenia pieniędzy spowodowały, że Ż. Miłkowski zdecydował się je napiętnować w liście otwartym, ogłoszonym w prasie.

Podobnie przecież było i z nieśwątą wyprawą wodza endecji Dmowskiego w r. 1904 do Japonji. Otrzymałszy pieniądze od fabrykantów — prolektorów „ideologii” endekickiej, dla których bezpieczeństwo było ważniejsze, niż Niepodległość, wprowadziłszy w błąd Ż. Miłkowskiego, wydobyla odfen-

listy polecające do Japonji — i nie informując nikogo, ani władz partyjnych nawet o celu podróży. Dopiero po powrocie odśladła cel swej spiesznej wycieczki: „Wysłanie przedstawiciela Ligi do Japonji miało na celu przedewszystkiem... zabezpieczenie się z jednej strony od próby wwołania ruchów na naszym gruncie”. Obawy w tym kierunku, jak się okazało, nie były płonne! Dumni jest z udania się jego misji i pewny zabezpieczenia społeczeństwa pisze w 1905 r.: „Cel konkretny, realny w chwili obecnej może być tylko postawiony na tle przynależności ziem polskich do państwa rosyjskiego”. A gdy mimo takich natuchiaj rewolucja 1905 r. żyć zaczęła zaofiarować min. Wittamu pomie w tłumieniu „anarchji polskiej”. Gdy zaś Witte nie uwierzył w moce endeków, ci ostatni na własną rękę rozpoczęli walkę z ruchem socjalistyczno-niepodległościowym. I na wieści w Filharmonji w styczniu 1907 r. chwalił się już Dmowski: „Przeciw socjalizmowi wytyczyliśmy wszystkie siły. Przyszło namusimy, że w walce z socjalizmem zmuszeni byłymy przełać krew bratnią”.

Oto z okresu bój rewolucyjnych, odradzania się myśli wolnościowej i myśli o czynnie zbrojnym — występuje prawdziwa, w całej ohydzie swej straszliwa gangrena myśli, taktyki i roboty endekickiej. W służbie oboję, z własnej woli i z entuzjazmem podejmując się walkę z własnym społeczeństwem, walczącym o swe wywołanie. Jak to nazwać — wstyd słowo wymówić!

Przez fałsz, kłamstwo oszustwo — do zbrodni, zbrodni zabijania tęsknoty niepodległościowej, zdolności do czynu.

Ten proces powtórzyć się nie może. Piętnować musimy każdy fałsz, każdy podstęp usuwając, każdą podłość niewycofać, by do zbrodni drogę zamknąć. I „rozrywać rany, żeby się nie zablżyłny błoną podłości”.

Na rzeczn najbliszejszych.

Dla uczczenia pamięci ś. p. Józefa Donnerberga, zamiast kwiatów na trumnę złożyli na rzeczn Zakładu S. S. Albertynek: Dr. M. Skowroński, Dr. Polner, Dr. Ehrenfreund, Dr. Krysplewski, Dr. Małecki, Mgr. Zakrzewski i A. Skiba ś. p.

Mały Piłsudczyk

Dr. T. M. Nitmann:

Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej. — Warszawa

Już oddawna dawał się odczuwać brak książki-powieści, która w dostępnym i ciekawym formie przedstawiałaby Tego i wiet historycznego na przestrzeni całej naszej historii. Człowiek, który z głębi dziejów minionych moc swego ducha zerpał, a nadludzkim wzięciem myśli drogi przyszłe odgadywał. Szczególnie na taką książkę czekała młodzież polska z miast i wsi, czekał i nauczyciel jako na lekturę pomocniczą do nauki szkolnej.

I oto „wychodzi na ulicę” pisana gorącym sercem powieść T. M. Nitmanna: „Mały Piłsudczyk”, która z góry może być predestynowana na lekturę dla młodzieży nowego gimnazjum. Fabule powieści stanowi historia dwóch braci bliźniaków, Kazika i Jedrka Wodzieńskich, uczniów kl. II A jednego z gmin, warszawskich, ich rozrywki, radości i smutku na ławie szkolnej, w domu, u krownych, znanych im.

Gorące i prawdziwe Polskie mają serca ci chłopy. Weźmy dla przykładu dwa charakterystyczne momenty. Gdy na uroczystem otwarciu Domu Ludowego orkiestra zagrała hymn narodowy, Kazik począł ze sobą gościsza za gardło i co się stało chciały skakać w takt radośnie „Mazurka Dabrowskiego”. Przez rozpaloną wrażeniom głowę przemknęła mu myśl, „że chyba żaden na świecie naród niema takiego pięknego”. Lub — gdy w dniu 11 listopada udało im się weisnąć za bramę na dziedziniec pałacu belwederskiego, by wraz z delegacjami różnych organizacji i szkół złożyć hołd Marszałkowi, gdy stał słońcem w gromadzie „pod temi samymi wielkimi drzewami, które stumiany podchorążym w ów sławny noc listopadową, gdy szli wyrzucac z Belwederu carskiego najędźcę” na

widok sylwety Komendanta, która ukazała się na tle milczących szyb białego pałacyka, serca zaczęły im walić jak młotem. Dzwine uczucie ognia Kazika: „Ten, tam za szczyb był” — Kazik chciał być wrodzoną młodzieżą człowieka w kraju. Mogłby być wszystkim: prezydentem, królem, cesarzem — czemu tylko zechciał. A On jest... Jakby to powiedzieć?... Czuję, że jest cembem więcej w tej chwili w tej szaraj kurcie strzelckiej... Mały w tej chwili o tem, by móc dla Niego zrobić coś takiego, aby przeciw raz się przedziwiał, że gdzie istnieją taki 15-letni Kazik Wodzieńcki, który gotów dla Niego w każdej chwili życie oddać! Powałł ich złote serce starego wiarusa, weterana wojny światowej — Kaziozrak i z dumą pasował ich na Piłsudczyków.

Przez tych dwóch naszych bohaterów przewija się przed naszymi oczyma przepyszna galeria różnych typów od najbogatszych do najbiedniejszych chłopców. Mamowski jeździ sobie limuzyną i dumnie patrzy przez kryształowe szyby na Warszawę, a niedzisz Wieńdrowski w sutenerie przez zakratowane okienko ogląda noc przezechnodni i to okropne kociole byi zaobłoceni jezdn!

W pierwszej części tej bardzo sympatycznej powieści przewija się jak w kalejdoskopie malowane jasnymi barwami epizody doniosłych wydarzeń historycznych. Staje przed nami wizja wielkiej wojny: „Bywało przed drugiego bagnetem bodzie — a tu ten ruskim „sznyelu” krzyczy do swego moderatora w pruskim helmie po swojaku: „Jezus Maria” — bo oba byli Polacy! — opowiada stary Szymon chłopakom, którzy z otwartymi ustami słuchają tej prostej opowieści o wielkiej wojnie. Ten stary Szymon to przodki Grzegorz w „Korjanie”...

A potem przychodzi wspomnienie p. zdopownika „Złoty gwiazd lokomotywy w tragicznej sytuacji narodu niewolników w szalejącej

zawieruszce wojennej. I wielkiem zainteresowaniem oglądamy album „wyblakłych fotografii” — czytamy historyczny rozkaz Komendanta dnia 6-go sierpnia 1914 roku do pierwszej kompanji kadrowej na błąkach krakowskich. Zdjaje się nam wówczas, że przed wrotami kuźni już nie bignie postać droga leżą widnieją „złote murawy podkrakowskiego parku”, a na niej „stłoczne szeregi strzelców”...

Z p. Zgumieniem odbywano marsz szlaniem Legionów przez Kielce, Lublin, Kamieniec litewski, Kowel, Kostiohnówkę. Staje przed nami widmo Magdeburga, cmentarz obronny, z dnia 21-go sierpnia 1914 roku. I w powstań wielkopolskiej powstanie śląskie.

Część drugą przedstawia w b. przystępnym formie całokształt aktualnych spraw polskich w wolnej Polsce. Zwiędzamy wszystkie ważniejsze instytucje państwowe, poznajemy wszystko, to co stanowi substrat kultury polskiej — wita nas morze „blaskiem smaragadowych fal”, podrażwia żywy głos, daleki a bliiski z aparatu radiowego — uosony wasło i głose potężny samolot polski — uosony wasło i „Szczęść Boże”...

Na zakończenie jaśniejsze zdjęcie barwnych punkników — przodków z życia najwytubniejszych „Dużych Piłsudczyków”.

Dzieło Nitmanna to centrum polszczyzny, z którego człowiek naprawdę „napisać się może i nadszyść Ojczyznę”!

Książka Nitmanna to dzieło mające na celu nie tylko „związać przeszłość z przyszłością, ukazać teraźniejszość taką jaką ona jest, ukochać tych „Dużych Piłsudczyków” ale przede wszystkim ma ono służyć za drogowskaz na drodze wchłonięcia nowego, zdrowego typy obywatela Polaka, któremu w niedalekiej przyszłości „Duzi Piłsudczycy” oddadzą w ręce wielkie dzieło swych ojców i każą mu prowadzić ku Polsce szczęśliwej i mocarstwowej!

Marjan A. Baran.

25-lecie Pryw. Gimn. żeńskiego im. E. Orzeszkowej Wspaniały sukces teatru „Domu Żołnierza“

W niedzielę dnia 15 bm. obchodziło **Pryw. Gimnazjum żeńskie im. Elizy Orzeszkowej** 25-letni jubileusz swego istnienia w sposób nader uroczysty.

O godz. 9 rano JE. Ks. biskup sufragan Dr. Komar odprawił w kaplicy SS. Zytek uroczystą Mszę św. poczem wygłosił do młodzieży i zabranych uczestników obchodu podniosłe kazanie.

O godz. 10 uroczennemu Zakoładowi, delegację wszystkich szkół średnich w Tarnowie, byli i obecni członkowie Grona nauczycielskiego, Komitet rodzicielski, oraz zaproszeni goście udali się do budynku Gimnazjum, do świątyni, w której odbył się uroczysty poranek.

Program rozpoczął się od przemówienia prezesa Tow. utrzymującego Gimn. im. Orzeszkowej, dyr. **Gradyssowskiego**, który powitał przybyłych, w szczególności przedstawicieli duchowieństwa z ks. kanclerzem **Siłką** na czele, dyrektorów i dyrektorki szkół średnich, meskich i żeńskich, delegata Inspektoratu szkolnego i zaproszonych gości. W gorących słowach podniósł następnie znaczenie tej placówki naukowo-oświatowej dla społeczeństwa i narodu, a na zakończenie odczytał w serdecznym tonie utrzymany list z życzeniami dla Zakładu JE. Ks. biskupa-ordynariusza **Dra Lisowskiego**, przyjęty przez zebranych ręcznie oklaskami, oraz liczne telegramy, nadane przez B. kierowników i profesorów Zakładu, również przez salę gorąco oklaskiwane.

Prof. **Wojechowski**, B. dyrektor i długoletni profesor tegoż Gimnazjum, skreślił następnie zwięzłe, lecz barwnie dotychczasową historję Zakładu, poczem rozpoczął się produkcje uroczenne, stojące pod względem literackim i artystycznym na poziomie, wystawiającym temu Zakładowi najchlebniejsze świadectwo. W szczególności podobały się w szczególności pod względem artystycznym wiersz **W. Kosielińskiego**, deklaracje uroczenne: **Lanternowy** (Belzy), „Ktokolwiek idzie w imię dobrej sprawy“ i **Bochenkówny** (Kasprowicza; „Błogosławieni“) celowo i trafnie dobrane, a zbiorowy referat uroczennę: **Stawiskiej**, **Kozłowski** i **Błoińskiej** przy udziale **Wachtlów**, opracowany pod kierunkiem prof. **Marji Gwosińskiej**, a obejmujący biografję, charakterystykę twór-

zości literackiej, a wreszcie sylwetkę duchową Orzeszkowej, jako pionierki hasła pozytywistycznego, szeroko pojętej sprawiedliwości społecznej, równoprawienia kobiet itp. społakł się wprost z owacywaniem przyjęciem.

Na zakończenie przemówiła w ciepłych, serdecznych słowach dyrektorka Zakładu, p. **Praszyńska**, dziękując uroczennie za to, iż swymi staraniami, wartościowymi produkcjami przyczyniły się do uświetnienia jubileusza, a Komitetowi rodzicielskiemu, byłym i obecnym członkom Grona nauczycielskiego, oraz gościom za łaskawe wzięcie udziału w obchodzie i okazanie przez to Zakładowi uznania i sympatii.

Po poranku z wiedzili uczestnicy wystawę prac uroczennych, na której wyróżniali się szczególnie: dział polonistyki, filozofji klasycznej, geografii, a nadto podobała się gustownie, w stylu regionalnym, dekoracja sali i rozłożenie stoisk; dokonane pod kierunkiem prof. **Schwaigererowej**.

Następnie odbyło się w górnej sali skromne przyjęcie, na którym wygłoszono szereg serdecznych toastów, okrazonych często humorem i dowcipem, a świadczących o dużej sympatii, jaką cieszy się w społeczeństwie tarnowskiem Gimn. im. Orzeszkowej.

W szczególności przemawiali przez Tow. Dyr. **Gradyssowski**, imieniem rodziców p. nauczelnika **Dezadowa**, majorka **Lantnerowa**, Dr. **Szymoński** dyr. **Droński**, imieniem byłych i obecnych profesorów pp. **Wojechowski**, **Dubieli**, **Wachtel**, **Kitajówna**, **Ziomek** i w. i.

Należy wyrazić życzenie, by jak to okazało się podczas jubileusza — i nadal idee Orzeszkowej, duchowej patronki Zakładu, były w nim zawsze żywe i tak jak dotąd kultywowane.

Mieszkania 3-pokojowe

z pełnym komfortem poszukuje od 1 kwietnia profesor gimn. **Wiadomości**: telefon Nr. 290.

Bolesław Jędrzejowski, uniwersytetu zgubioną książeczkę wojskową Nr. 1299 wystawioną przez P. K. U. w Tarnowie,

Teatr „Domu Żołnierza“ odniósł nowy, wspaniały sukces, wystawiając w niedzielę 15 bm. doskonałą komedię muzyczną Pawła Szeureka pt.: „**Muzyka na ulicy**“.

Najlepsza obsada, na jaką tylko stać było zespoł z udziałem krakowskiego artysty p. **W. Rytowski**, sprawiła, że podczas całego przedstawienia publiczność szalała z radości i zachwytu.

Doskonałe tony trubadurów podwornych, ich zycie, troski i radości, to nietylko grę, ale napędzały artystom przedstawiania dzisiejszej rzeczywistości.

Odpowiednia a realnie dobrana dekoracja sceny przyczyniła się do tego, że publiczność czuła te bliskość artystów i razem z nimi przeżywała wszystkie momenty tej arcywesołej, a przecież realnej komedii współczesnej.

Z artystów trudno wymienić najlepszych, gdyż każdy z nich był doskonałym w swojej roli. Do każdego z nich nawet wśród tak małej obsady jeszcze bardziej ocenę uoniemożliwia i każde wszystkich nazwać doskonałym. Zarówno filozof **Teofil** (p. **Bisek**) jak i wubuchowy **Florek** (p. **Bochenek**) przy doskonałej jeszcze grze reszty artystów z p. **W. Rytowskim** na czele, oddali swe role przepięknie i naturalnie.

P. **Biskorewa** w roli **Feli** wykazała, że talent jej jest B. wielki i że skała rol objęmuje zarówno rolę wybitnie karykaturalną, jak i rolę o charakterze uczuciowym, sentymentalnym. — Pociągali artystę a więc p. **H. Skoczko**wa (w roli **Wiktory**), **J. Kosiół** (Kacp.) i **E. Tauleta** (agent policji) spełnili swoje zadanie sumiennie i jak zwykle dostosowali się do swoich doskonałych współpracowników. Za tę doskonałą grę darzone artystów co chwile oklaskami. Opracowanie muzyczne B. dobre. Publiczności B. dużo.

Komedia ta będzie grana jeszcze kilka razy, aby wszyscy, dla których zabrakło bitów, tę najlepszą w obecnym sezonie komedię mogli zobaczyć.

Na bezrobotnych

Zarząd Obwodu L. M. K. w Tarnowie złożył na bezrobotnych 25 zł.

W Szkopio

SEN NOCYLETNIEJ

Parodia

Prolog.

Czarne litery-heroldy, zbrojne w piki-wykrzykniki, ogłaszają miastu o wielkim zwycięstwie... Oto władcy potężnego na cztery strony księstwa Hasłataku, król **Adamasz**, ksiądz **Salomon** i imperator **Kucz**, odnieśli wielkie zwycięstwo nad tryumfem **Mieczysława** 1.

Wioza ludy bogata, może jądnów, oraz zakonę w kajdany, **Mieczysława** 1. na łańcuchach...

Akt I.

Trio znakomych artystów-komików, z 6 statystami, rozkłada się w noc księżycową w lesie, by urządzić generalną próbę sztuki pt. „Wyprawa po złote runo“... Muszą przeciw uświetnieniu koronację nowego władcy...

Ząbek-Boay rozdziałe role. On sam ma być Jazonem, co rozsypane żęby po drodze, a z nich wyrastają potwory, walczące z wrogiem.

Ziobierko-Spodek i waleczny **Turkus** klęczą się o role, a statyści zalani na pestkę odgrywają barandów o złotych runach.

Tymczasem filarny **Puk** gasi lampion księżycą, dmie szaloną wichurą, bierze zalanych aktorów w trąbę powitrawą i przenosi pod zamek, tuż przed trywan triumfatorów **króla Adamasza**. Uroczysty wjazd na Capitol i koronacja.

Akt II.

Król **Adamasz** mianuje księżką **Salomona** podkomorzyn, ministrem finansów, generalnym referentem prasowym i przeselem T.

Z. A. Zielonej szpłki. Imperator **Kucz** otrzymuje godność nadjrektora techniki budowy i roli zai za pomazanie zwanego **Mieczysława** 1. Trio naszych aktorów zbliża się kornie do tronu z błaganiem: pomnij na nas, skoro jesteśmy w królestwie...
Król **Adamasz** przemówić raczył: Oduccie się nawyceć lokajskich, bo stoicie przed przyjaciелеm... Odnieśliśmy pełny sukces i po uboku rytualnym, trwającym o około półtora roku, po torturach, jakie znosiłimy mężnie, spoeczniemy na laurach, bobkowymi łisłiach...
Ty, waleczny **Turkus**, coś zwałezal niemiernych w myśl koranu, będziesz pierwszym wiceprezydentem, Ciebie, niustraszony pionierze, mianuję głównym wiceprezydentem, jako że umiesz bronić starych i leczyć chorých... Ty, mój winny **Ząbuk-Bosy**!

Zaś **Ziobierko-Spodek** będzie nam generalnym komisarzem policji, jako zdolny w tym kierunku i kasjerem księcia **Salomona**.

Jako wielcy aktorzy, otrzymacie dożywotnią rentę w wysokości 600 groszy dziennie.

A heroldowie ogłosili miastu o dokonany wybórze władców.

Akt III.

I zakwitło miasto pod rządami króla **Adamasza** i jego ministrów... Obok tronu był wonezas złób złoty, 6 dojących krów i kojec z mnostwem kur, co jakża złote nosiły... **Bużet** wykazał 5 milionów nadwyżki! Podnieśmo pensje urzędników o 300% a lud wzrósł tak w bogactwo, że nie było komu zamiatać ulice... Sprawa była lepsz ministrowie waleczna biedną ludność jako i do robót budowy na wielką skalę... Drapacze chmur, asfaltowe szosy i kunsztowne budowle rosły... Radowały się serca ludzi. Kultura zakwitła

jak kwiaty edenu, a ks. **Salomon** zawiąził świąt kalci pismami.

Wychylił Boesem na zmianę dzienniki i nocnie nieprzwanie pod kierunkiem **Jana** prasy **Pokołama**. On to zatął swym genjuśsem wszelką różnicę między mniejszością a większością.

Kazał tedy pobudować gigantyczne stadiony, hippodromy i androny, luksuśowe łaźnie, terminy, sztuczne szluzgawki, plaże i wiele wspaniałych zakładów dla młodych mieszkańców i większości... Naszł zaprawdę złoty wiek dla miasta i resze podwładnych śpiwały hymny ku czci króla i **Salomona**...

Epilog.

A kiedy w czas uziny, przy płasach bądger posnęli, upojeni winem i sławą władcy, przyszedł złoty **Puk** i począł śpisać ozardzości pulwer i kłut ziołną szpalki moźnych... Zaiśte dzwój dzień się poczęły, o jakich się wam nie śmilo... **Król Adamasz**, zamieniony w wolu, ujrzał się zmie w rzezi... noży rzeził tedy iako lew na pustyni, prostawstwą jako że ubój rytualny już zniestono... Zaprawdę **Oskarżam** was! krzyknął i już więcej nie widziały go przyjaciół czyi...

Ksiądz **Salomon** ujrzał się zaś na puszczy, goły jako **Tarzan**, a zmęczoney jako „ptak przelotny“. Niezliczone dni udręki i dzunia mroku stanęły przed nim... Trzech aktorów znalazł dzielnym imperator **Kucz**, przytrzyconych do złoby niby osłów... Podał im wiązek stana i płótno napoju wyborowego. Męta gęsta opadła, że nie można dostrzec naszych botawarów.

Zaśmiał się **Puk** potężnie na widok swego dzieła, a „ratusz przelotny” swą długą szwę i rechocze zjadliwie, spozierając na marną ludzką komedię...“

Głos Młodych

W zrozumieniu potrzeb młodzieży, jej zainteresowań i dążeń otwieramy na łamach naszego pisma nowy dział, w którym młodzież będzie się wypowiadała na tematy związane z jej życiem.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o nadsyłanie swych prac do tego działu.

Red.

Chleba dla młodzieży!

Artykuł dyskusyjny

Kiedy przechodził ulicą Krakowską, tłum spacerującej młodzieży nasuwają mi moc refleksji na temat jej doli i niedoli.

Dzisiaj chciałbym napisać słow parę, wykładających z odcienia tragedji naszej młodzieży... „Bo też młode nasze pokolenie — jak wielu powiada — nie posiada polotu i górnych wzlotów, czem się cechowała młodzież przed wojną”.

Oskarżają nas starsze pokolenie, że jesteśmy „przyniomi, pelżamy w materiałizm dzisiejszej kultury”.

Nigdy, przynajmniej takimi być nie chcemy, pragniemy piąć się na szczyty, chcemy iść naprzód!

Ale pomyślcie, Wy, starsze pokolenie. Jak mamy mieć rozweselon oblicze, kiedy absolutnie uniwersytetu cieszy się niezmiernie, jak „wypadnie” mu w rękę zarobionych 10 zł. Sam do takich należeć.

Codziennie rano wstając dziękuję Bogu, że mi dał **Wzrost dnia**, podobnie jak i mojemu ojcu emerytowi, który jest dla mnie urzędem, posadą „ubezpieczalniam”.

Ktoż temu jest winien? Gdzie tkwią tego powody? Jedną mam odpowiedź: szalona populacja, przeludnienie naszego kraju, nie idące w proporcji do wzrostu naszego bogactwa i kapitału narodowego.

Kwestja bezrobocia młodzieży wobec takiego stanu rzeczy, dla mnie wydaje się nierozwiązalną z tych powodów ani w 50%.

I w tem leży istota tragedji naszej młodzieży. Brak jasnych chwil na przyszłość — oto powody naszej melancholji, uwidoczniającej się w smutnym obliczu przechadzającej się ulicą młodzieży.

Utarła się dzisiaj opinja, że ubiegać się o posadę, czy kogos papierek, czy też wynagradzać posadę, to rzecz karygodna.

Mnie się wydaje, patrząc z perspektywy dziejów, że ubieganie się o posadę z dyplomem w rękę, jest rzeczą naturalną, codzienną, której dawniej nie potępiano. Przecież młodzież dzisiejsza, może jak nigdy dawniej, odczuwa potrzebę pracy, bo to jest sprawa wychowania narodu.

Dążenie do otrzymania za wszelką cenę zatrudnienia, to jest przecież wrodzony popęd do działania.

Za co nas zatem bardzo często oskarżają? Że ledzimy na posady? To jest śmieśnię!

Pamiętajmy o jednym, że człowiek młody bez pracy jest istotą niernormalną. Czyż nie grozi nam jeszcze jedna katastrofa, o której wielu „moralistów” zapomina, że dorastająca generacja młodzieży, nigdy nie pracująca, stanie się w razie poprawy konjunktury groźną, nie mającą ochoty zabrać się do pracy.

Kiedy dalej rozmyślałam nad zapobieganiem tych zgubnych objawów, jeden obraz przychodził mi na umysł z życia Tarnowskiego. Idę na pocztę, pierwszym wrażeniem są zamec, starsze panie, siedzące nieustraszenie przy okienku... Biedne matki, biedne żony, a najbiedniejsze (każdy mi przynają) to ich dzieci. To jest fakt niezaprzeczony i do zdumienia dyskutowany.

Powiedzie starsi! Czy nie lepiej byłoby dla Państwa, dla Narodu, dla jego nastroju zobaczyć przy okienku osobę młodą, z uśmiechem na ustach, zadowoloną z życia, z pracy, z tego, że po przyjeździe do domu, w gronie rodziny będzie mogła zjeść spokojnie obiad czy kolację?

Czy Wy, starsi, wolicie, aby po znojnym dniu, wieczorem w domu dziecko powiadzało, że „dziś w szkole spodenki czy sukienkę, bo służąca nie miała czasu, czy też nie umiała naprawić?”

Nie będzie wesołego oblicza wśród młodych, dopóki te anomalje nie znikną, dopóki

matki nie zajmą się wychowaniem młodego pokolenia.

Mówiąc o chlebie dla młodzieży, nie mogę pominąć mleczem naszej manji emancypacyjnej u kobiet.

Pod tym względem prześcignęliśmy daleko tak Niemcy, Francję, jak i Anglię. Czy mamy iść za naszym wschodnim sąsiadem, gdzie kobieta tucze kamienie w myśl podesię?

Nasze paniuszki, panienki i panie specjalnie przejęły się tą ideą w obawie nudów domowych, napadów migrany itp. A zatem chcą zgubić te niemile objawy, rzuciły się do „walki o byt” z mężczyzną.

I co się dzieje? Szkoła zawodowa żeńska w Tarnowie rok rocznie musi się borykać z trudnościami, bo u naszej żeńskiej młodzieży istnieje daleko idące uprzedzenie do tego naprawdę wartościowego wykształcenia. Natomiast gimnazja są wprost przepelnione, są fabrykami „Pań” o wysoko wygotowanych ambicjach „emancypacyjnych”. Wytwarzają się niedrozwamba, skądążka sprawa za trudnienia młodzieży. Posady obejmują krolew i przyszłość narodu, nie powinny pracować.

Wiem, że spotkać się z głosami przeciwnymi, ale uważam, że sprawy bezrobotnej młodzieży nie da się pomyślnie zatławić bez poruszenia tego zagadnienia społecznego.

Jeżeli starsze pokolenie żąda od nas wzlotów, porywów — damy je, ale wzmian za chleb powszedni. — Pamiętajmy, że chleba w Polsce mamy dosyć, ale należy stworzyć sprawiedliwy jego podział. Pamiętajmy, że kraj nasz jest stosunkowo bogaty w porównaniu nawet z mocarstwem takim jak Włochy i wreszcie pamiętajmy, że mamy dobrą młodzież która chce porozumienia do starszych.

Oto wolamy donosićm głosem: Zrozumcie wreszcie młodzieży! Niech dzieck nie wychowywać służącą, ale matka! Zasadniczą komórką życia społecznego była rodzina i do niej należy powrócić. To rozumiały ludy starożytne jak Grecy i Rzymianie i dlatego dożyli do niebylewałej potęgi. Nie walno potępiać młodzieży, usuwaj jej od wzniosłych rzeczy, jeśli się jej nie da chleba przynajmniej trzy razy dziennie, skoro są takie prawa natury.

A więc wolamy: **Chleba dla młodzieży!**

Magister

PODZIĘKOWANIA.

Przewielebnemu Ks. Infułatowi Dr. Mysorowi, Ks. Pralotowi Mazurowi, Ks. Pralotowi Dr. Rezwai, P. T. Dyrceki i Urzędnikom Kasj Oszczędności, Zarządowi L. O. P. P., P. C. K., Przyjaciółom i Kolegom męża mego ś. p. Józefa Donnersberga, jakoteż Wszystkim, którzy byli łaskawo towarzyszyć zubokom Jego na miejsce wiecznego spoczynku — składam ja drogą najserdeczniejszą podziękowania.

Zona.

Najlepiej i najpewniej umieścisz grosz zaoszczędzony w

Komunalnej Kasie Oszczędności

Miasta Tarnowa

Wkłady przyjmuje Kas od 8-12 i 17-19

Z dawnego Tarnowa

Dziesięć Tarnów w swem życiu codziennym ma niewątpliwie zaciepie wielkomięskiego miasta. W gorączkowym tempie spieszące tłumy mieszkańców naszego miasta, specjalnie w dzień roboczy, niejednokrotnie rzucają gorączkowo swe spojrzenia na zegar umieszczony w wieży kościoła katedralnego.

Waższy w wirze codziennego, szarego życia zapominają o uroku tej ze wzroku miar droższej pamiatki, czuwającej wyniosłe nad panoramą miasta.

Więza katedry Tarnowskiej już nieraz interesowała przybysza, miłośnika kultury polskiej, podobnie jak i mieszkańca naszego grodu.

Wiek XIX dla katedry naszej a specjalnie jej wieży, to karta pełna romantycznych wspomnień i ciekawych opowiadań.

Około r. 1881 tak mówi jeden z mieszkańców o tej „koronie, wieńczącej skroń naszego grodu”: „szczęść wieży kościelnej brzydki li kształcie, czapki, psuje wrażenie wspólności świątyni”. Nie dziwnego, bo jak się dowiadujemy z dalszej relacji, „była ona wyższa o trzy piątra, z dachem wyniosłym, pierwotnie gotyckim, później w stylu barokko na sposób zwykłych u nas wieży baniastych”.

Jakie były powody tego niezadowolonego z wyglądu wieży kościoła katedralnego?

Oto 110 lat temu dla wieży kościelnej następuje okroś przemowly a zarzcom tragedji, bo w r. 1828 ułożono, w nią piernu, w wyniku czego pod „pozorem” osłabienia murów, objęto jej część „najwyższą warzą ze szczytem.

Piszę pod „pozorem” dlatego, ponieważ powód obniżenia wieży był zupełnie inny i nad wyraz ciekawy.

Mimo, że mi Tarnowanie nie znali słowa kryzys i narzekali na obniżanie specjalnie poborów, to jednak doszli do przekonania, że poprawa ich bytu leży jedynie w obniżeniu wieży katedralnej a to na wieść o ukrytych skarbach, schowanych w jej niżej kondygnacji, na wysokości pierwszego piątra.

To był „właściwy powód tej amputacji”, o której mowi nasz naczyni świadek Oczywiście błogie i pobożne życzenia wybulających umysłów i apetytów Tarnowian, jak można było przewidzieć, w zupełności się nie spełniły.

Srodzo na tem ucierpiał w latach 1882-5 nasz poczyty magiistr tarnowski jak i społeczeństwo. Wieża pamiętająca tyle świętych chwil Tarnowa, sama zaczęła chylić się do słownu ku spadkowi. Tarnów dostaje silnych wpyieków, wstydząc się postępuki wieży mieszkańców. Namietną dyskusja nad wyglądem i restauracją wieży dopólna czary goryczy. Przez jakiś czas cała sprawa doznaje zastój spowodu pojawiających się pogłosek o znieśnieniu biskupstwa tarnowskiego.

Wreszcie po długich perypetiach ta „korona” Tarnowa odzyskuje swój wygląd w formie strzelastego zakończonienia gotyckiego.

Wspaniała gotycka wieża katedry tarnowskiej, poue się ku górze, ku niebu, czy to w szaryny wieczerz czy w jasny poranek, mówi Ci przechodniu o jej świętności, upadku i wzlocie, na le mijających pokoleń Tarnowskich prociów — mieszkańców Tarnowa.

Pamiętajmy, patrząc na naszą katedrę, że namietność ludzkie przyziemie nie dające wzlotów społeczeństw szybko mijają, natomiast wytwór ducha i umysłu człowieka, postawiony dla wielu pokoleń nigdy nie zaginie i będzie nam mówił o sile naszej kultury...

Mgr. Marjan Orłowicz.

Komunikat z poczty

Z dniem 11 marca br. uruchomiono agencję włączoną bez telegrafu i telefonu w Kilkowej pow. Tarnów.

Do miejscowego obszaru pocztowego agencji włączono gromadę Kilkowa, zaś do zamiejscowego gromadę Biśla.

Agencja połączona jest z urządzeniem pocztowym Tarnów 2 jednorazowym chodem poślężnym.

Kronika tygodnia

Posiedzenie likwidacyjne B. B. W. R.

W sobotę dnia 7 marca odbyło się pod przewodnictwem p. Insp. Fr. Tomaszewicza posiedzenie Grodzkiego i Powiatowego Prezydium B. B. W. R.

Na posiedzeniu tem zostały zatwierzone wszelkie sprawy związane z likwidacją tej placówki, tak na terenie miasta jak i powiatu.

Walne Zebranie tarnowskiego Koła T. N. S. W.

W dniu 14 b. m. odbyło się Walne Zebranie tut. Koła T. N. S. W. pod przewodnictwem prezesa Okręgu Kol. Dr. A. Skiminy, na którym omówiono cały szereg spraw związanych z nauczycielstwem szkół średnich, pewne zagadnienia dotyczące przyszłego liceum oraz zakładów przywrotnych, wreszcie konieczności przynależności nauczycielstwa do organizacji zawodowych. Następnie wybrano przewodniczącym tut. Koła kol. St. Pękse, zast. przewod. kol. dyr. St. Zakrzewską, zaś członkami zarządu zostali kol. Bolek, Dobrowski, Gierok, Godowski i Wojtasiewicz.

Ciekawy wykład.

W niedzielę dnia 22 b. m. wygłosi w sali kinoteatru T. S. L. „Marzenie” z ramienia Sekcji Nauczycielstwa Szkół Średnich Z. N. P. w Tarnowie prof. Bolesław Romański, p. asystent uniwersytecki Instytutu Geograficznego w Krakowie odczyt na temat: „Ciekawe zjawiska zaleźności ziemi od słońca”.

Prelegent rozwinie m. i. najnowsze teorie naukowe co do powstawania planet oraz wpływu płam na naszą ziemię.

Z działalności Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Zarząd oddziału nauczycieli szkół średnich w Tarnowie L. M. i K. organizuje we wszystkich szkołach w miesiącu marcu zbiórki na Fundusz Obrony Morza. Ze względu na doniosłość celu, Zarząd Ligi zwraca się z gorącym apelem do młodzieży, aby wśród niej nie brakło nikogo, któryby choćby najmniejszym datkiem nie przyczynił się do ubrodzenia naszego wybrzeża i wzmocnienia naszego stanowiska na morzu.

W dniu 29 marca ten sam Zarząd urzędza jedynocześnie krajoznawczą wycieczkę do Katowic i Chorzowa. Wycieczka ta zjedni nasz przemysł metalowy i chemiczny. Koszta wycieczki wynoszą dla członków 560 zł, dla nieczłonków 590 zł. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd (Gimnazjum D) do 16 b. m.

Walne Zebranie Zw. B. Ochotników A. P. w Tarnowie.

Dnia 15 marca b. r. odbyło się III Walne Zebranie członków Związku B. Ochotników Armii Polskiej oddział w Tarnowie – w sali obrad Zarządu Miejskiego przy ul. Bernardyńskiej 24, pod przewodnictwem I. M. Czernocha.

W Walnym Zebraniu wzięli udział: z ramienia Starostwa p. sekr. Pluta, z ramienia Zarządu Miejskiego p. Mgr. Stefan Wapienik, naczelnik V Oddz., imieniem Zarządu Powiatowego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny p. kpt. Konopka, imieniem Zarz. Powiat. Związku Rezerwistów p. prof. Inż. Kruszyca, imieniem Związku Inwalidów Wojskowych B. P. p. Wł. Kulla, za Związek Podoficerów Rezerwy p. Szawczyk, za Związek Peowików p. Kłeska, a imieniem Zw. Powstańców Śląskich p. Borno i przedstawiciele prasy.

Walne Zebranie zagał i powitał przybyłych Gości prezes Inż. Gabriel, który na wstępie uczcił pamięć Wskrzeciela Niepodległości Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Po wstępnych przemówieniach oddano przewodnictwo w Walnym Zebraniu p. Czernochowi, który nadal prowadził obrady.

Ustępujący Zarząd przedstawił szczegółowo sprawozdanie wykonanych czynności w ciągu ubiegłej kadencji, wykazując ofiarną pracę dla dobra Związku i dla dobra członków.

W kolekcji obrad, przemawiali wszyscy Przedstawiciele Władz, Urzędów i Organizacji, życząc Członkom pomyślnych obrad a Związkowi owocnej pracy dla dobra Państwa i Związku.

Na podstawie sprawozdania przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Dra Ludwika Bobera udzielono zastępującemu Zarządowi absolutorjum.

W wyniku przeprowadzonego głosowania wybrano na wniosek Komisji Matki nowi Zarząd w składzie następującem: prezes Inż. Marjan Gabriel (poraz drugi), wiceprezes Mgr. Eskreites, sekretarz komornik Wojciechowski, skarbnik Franciszek Szewczyk (poraz trzeci); członkowie Zarządu: Czernoch (poraz trzeci) i Kwaśniewicz.

Walne Zebranie uchwalilo wystać telegram gratulacyjny-imieniom wraz z wyrazami hołdu do Gen. Edwarda Rydz-Śmigłego, Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych oraz telegramy z wyrazami hołdu do Pana Prezydenta R. P. Prof. Ignacego Mościckiego, do Generała Góreckiego prezesa Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, oraz do Gen. Galicy, kandydata na prezesa Zarządu Głównego Związku B. Ochotników Armii Polskiej.

Po ukończeniu obrad zebrani wzniesli trzykrotnie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta Prof. Ignacego Mościckiego i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Gen. Rydz-Śmigłego.

Walne Zebranie zamknął nowobranzy prezes Inż. Gabriel okrzykiem: „Cześć Ochotnikom”, na co zebrani wzniesli okrzyk „Cześć Ojczyźnie”.

Popiel popularny na Górny Śląsk.

Liga Morska i Kolonjalna Oddział im. Inż. Kwiatkowskiego w Mościcach organizuje

na dzień 29 marca 1936 r. wycieczkę zbiorową z terenu tarnowskiego, celem zwiedzenia Zakładów Przemysłowych w Katowicach i Chorzowie. Wyjazd pociągu z Tarnowa nastąpi około godz. 5 rano, a odjazd z Katowic około godz. 21-szej tak że powrót nastąpi około godz. 24-tej.

Koszt przejazdu tam i z powrotem ostatecznie został ustalony z przyczyn niezależnych od Zarządu Oddziału L. M. R. na kwotę 5 zł. 80 gr. dla wszystkich wycieczkowiczów.

Bogaty program wycieczki pozwoli wycieczkowicom zapoznać się z życiem przemysłowym Górnego Śląska.

Program wycieczki obejmuje zwiedzenie:

1. Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie.
2. Elektrowni Okręgowej w Chorzowie.
3. Jednej kopalni węgla huty Żelaza.
4. Rozgłośni katowickiej Polskiego Radia.
5. Gmachu Województwa Śląskiego wraz z mieszczącym się w nim Muzeum i sali sejmiku Śląskiego.

W godzinach popołudniowych będą zwiedzone zakłady w Chorzowie, a po południu wieczorem w Katowicach.

Zaznaczymy również, że dla wycieczkowiczów, którzy pragnęli wziąć udział w nabożeństwie, zostanie specjalnie odprawiona msza święta około godz. 9 rano w kościele parafjalnym w Chorzowie.

Karty uczestnicząca można nabywać od dnia 25 b. m. w agencji „Orbis” w Tarnowie ul. Krakowska.

Wagody osób zamieszkałych w miejscowościach okolicznych pociąg w przejeździe zatrzymać się na stacjach: Moście, Bogumilówce, Brzesko i Bochnia.

Szczegółowy rozkład dnia będzie oddzielnie ogłoszony.

ODPIS.

Starosta powiatowy tarnowski
L. Wet. 15/1.

Stacje kopulacyjne ogierów.

Tarnów, dnia 5 marca 1936 r.

Do Zarządu Miejskiego w Tuchowie

Zarządu gminnego wszystkich

Wskutek zawiadomienia Zarządu państwowego stada ogierów w Drogonysli polecam Zarządowi gminy ogłosić jaknajobszerniej w tamt. miejscowości, że Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych ustanowiło stację ogierów państwowych w Krzyżu, Koszycach wielkich, Chyszowie i Gromniku na które wyznaczyl niżej wymienione ogierzy:

Ogiera państwowe					Godziny stanowienia
Nr. księgi głównej	Nazwa	Maść	Rasa	Wpłata % od wst.	
1595	Kozma I — Krzyż	kaszt.	1/2 krwi	9	Do końca marca: od 6 do 11 godzin przed południem od 3 do 5 godzin po południu
1594	Gitran Uwyary I — Koszyce Wielkie	„	„	9	„
767	Gitran I — Chyszów	„	„	9	„
1214	Azu III — Gromnik	„	„	3	„
1667	Kozma II Gromnik	„	„	3	„

Każdy hodowca, który odstawia klacz ogierem państwowym, powinien natychmiast uścić opłatę przy pierwszym skoku i żądać od dozorcę stacji (dzierżawcy) kwitu na wniesioną opłatę. Za okazaniem kwitu dozwolone są jeszcze bezpłatnie, w razie potrzeby, trzy dodatkowe skoki w odpowiednio wyznaczonym czasie. Gdy klacz przyprowadzona do próby, odbija, żądać świadectwa stanowienia.

Starosta powiatowy:
Mieczysław Lisowski m.p.

Zarząd Miejski w Tarnowie.

Oddział I. Administracyjny.

Nr. I. 13 — 8/36

Tarnów, dnia 7 marca 1936 r.

Powyższe ogłoszenie podaje do wiadomości mieszkańców m. Tarnowa.

Prezydent Miasta:

(—) Dr. M. Brodziński

ADWOKAT

Mgr. Józef Frenkel
prowadzi kancelarię

w Tarnowie — ul. Kaczkowskiego 11.
róg ul. Krakowskiej Nr. telefonu 98

SPORT Z TARNOWA

W ubiegłą niedzielę zostały ukończone rozgrywki turnieju gier sportowych T. G. Sokół. Ponieważ drużyny T. S. Jutrzenka i K. P. W. Metal (siatkówki) nie stawiały się, T. G. Sokół i T. S. Tempo uzyskały zwycięstwa bez walki. Odbył się tylko jeden mecz turniejowy w koszykówce pań:

T. S. Tempo — T. G. Sokół 16:9 (11:7).

Koszykarzy Tempa udowodniły, że są bezwzględnie lepsze od pań z T. G. Sokół, wygrywając spotkanie zdecydowanie po pięknie i interesująco grze. Mistrzynie Tarnowa wystały w pełny składzie z doskonałą Zmądzianką, oraz pierwszorzędną techniczną i strzelczą Czaprynową J. U pokonanych najlepszą ich zawodniczką Miła. Sędziował dobrze p. Müller.

Samson — Z. M. S. 4:1.

Ponieważ drużyna Samsona dorównała ilością punktów (grze zielony stoół) prawdziwemu mistrzowi w tenisie stołowym w klasie B — Z. M. S-owi, odbyło się ubiegłej soboty decydujące spotkanie. Tym razem zwyciężyli Samsoniści, zostając mistrzami kl. B. W zespole tym na pierwszy plan wybijają się Rys i Orlik.

Tenis stołowy:

T. S. Tempo — O. M. P. I. 8:0.

W meczu rewanżowym, treningowym drużyna T. S. Tempa pokonała w wysokim stosunku drużynę O. M. P-u. Znaczący należy, że w drużynie Tempa grała p. Czarna, która pokonała dobrego zawodnika O. M. P-u Łyskę. Pozą nią wyróżnić należy z T. S. Tempo Roika S. i Skrzyпка, z O. M. P-u p. Czopa i Chmurę.

Piłka nożna:

T. S. Mościce — K. P. W. Metal 2:1 (1:0).

Meczem z Mościami zainaugurował Metal swój sezon piłkarski, jednak niebardzo pomyslnie, przegrywając po dość ciekawej grze 2:1. Bramki strzelił dla Mościc obied Dymowski, dla Metalu Kornaus. Sędziował p. Lis.

Dnia 15 III 1936 odbyło się w Sokole I Zwyczajne Walne Zebranie członków S. K. S. Tarnowski. Po przedstawieniu oświadczenia sprawozdań kasowych, sekretarskich oraz ogólnej działalności zarządu wywzwała się żywa dyskusja. Następnie po 5-minutowej przerwie przystąpiono do wyboru nowego zarządu, udzielając poprzednio absolutorium ustępującemu zarządowi.

Nowy Zarząd S. K. S. Tarnowii ukonstytuował się następująco: prezes p. Dr. Rozwadowski, wiceprezes p. Bossowski, skarbnik p. Srebro, sekretarz p. Berszakiewicz, członkowie zarządu p. Zardzewicz, p. Kwiatkowski, p. Nietogoda i p. Przybylski. Po omówieniu jeszcze kilku aktualnych spraw klubowych, zebranie zamknięto.

Polska reprezentacyjna drużyna tenisa stołowego, w skład której wchodzi tarnowianin Gutek, mistrz Polski, zajęta na mistrzostwach w Pradze trzecie miejsce za Rumunją i Austrią. Gutek odnosi w Pradze piękne sukcesy, zdobywając sobie publiczność praską.

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. V.
w Krakowie.
Nr. 271/Kdr. 36.

OBWIESZCZENIE

o powołaniu na ustawowe ćwiczenia wojskowe oficerów rezerwy i podchorążych rezerwy w roku budżetowym 1936/37.

Rozporządzeniem z dnia 8. II. 1936 r. wydanem w sprawie o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ustaw R. P. Nr. 60/33 poz. 455) powołuje Pan Minister Spraw Wojskowych w roku budżetowym 1936/37 na zwyczajne ćwiczenia wojskowe — na całym obszarze Rzeczypospolitej — oficerów rezerwy i podchorążych rezerwy wym

broni i służb:

piechota

ofic. rez.: roczn. 1902, promocyj: 1931 (roczn. 1909—1906), 1933, 1935; z promocyj 1932 — tych, którzy nie odbyli 2 ćwiczeń, z promocyj 1934 — tych, którym odroczono ćwic. do r. 1936/37.

pchor. rez.: a) którzy nie odbyli dotychczas żadnego ćwiczenia, b) którzy po pierwszym ćwiczeniu nie uzyskali warunków do nominacji na ppor. rez.

kawalerja

ofic. rez.: promocyj: 1931 roczn. (1903—1906), 1933, 1935; z promocyj: 1932 i 1934 tych, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w roku budż. 1935/36 a ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli.

pchor. rez.: jak w piechocie, ponadto tych, którzy w roku 1935 ukończyli obowiązkową służbę czynną i zostali przeniesieni do rez.

artylerja

ofic. rez.: promocyj 1932 i 1935; z promocyj: 1931 (roczn. 1903—1906) i 1934 tych, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w roku budż. 1935/36 a ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli.

pchor. rez.: jak w kawalerji;

aeronautyka

ofic. rez.: promocyj 1933, 1934, 1935 z promocyj 1932 tych, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w ćwiczenia w roku budż. 1935/36 a ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli;

pchor. rez.: jak w kawalerji;

broń pancerna i samochody, saperzy łączność

ofic. rez.: promocyj: 1931 (roczn. 1903—1906) 1933 i 1935, oraz tych, którzy podlegali ćwiczeniom w roku budż. 1935/36 a ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli;

pchor. rez.: jak w piechocie;

Czas trwania ćwiczeń dla wymienionych wyżej kategorii wynosi:

dla oficerów rezerwy — 3, 4, 5, lub 6 tygodni,

dla podchor. rezerwy — 6 tygodni.

Postanowienia ogólne dotyczące osób podlegających powołaniu na ćwiczenia

- Oficerowie rez. i podchor. rez. podlegający powołaniu w roku 1936/37 otrzymują imienne karty powołania z oznaczeniem formacji, terminu stawienia się oraz czasu trwania ćwiczenia na jaki zostali powołani.
- Sprawy odroczeń wzgl. przesunięcia terminu ćwiczeń regulują §§ 379 do 381 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ustaw R. P. Nr. 8304 poz. 767).
- Tryb postępowania władz państwowych i samorządowych przy występowaniu z wnioskami z urzędu określ. § 383 rozpr. wyk. do ust. o powszechnym obowiązku wojskowym.
- Prośby odpowiednio uformułowane i udokumentowane wian zainteresowanych kierować wprost do dowódców swoich formacji ewidencyjnych najpóźniej na 4 tygodnie przed terminem stawienia wian znaczym w karcie powołania.
- Prośby składane w terminie spóźnionym lub w sposób niedopuszczający postanowieniem rozporządzenia wykonawczego do ustawy, bezwarunkowo rozpatrywane nie będą.
- Jeżeli powołany na ćwiczenia na wniesioną prośbę o odroczenie wzgl. przesunięcie terminu nie otrzyma odpowiedzi przed terminem stawienia, wian się zgłosił w oddziale w terminie wyznaczonym kartą powołania.
- Wian niewykonania obowiązku zgłoszenia się na ćwiczenia, podlegając karom przewidzianym w rozdz. XVI „postanowienia karne” ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr. V.

(—) Narbut Łuczynski
generał brygady

Kraków, dn. 1 marca 1936 r.

OGŁOSZENIA: Strona 300 zł, 1/4 strony 150 zł, 1/8 strony 75 zł, 1/8 strony 25 zł, 1/8 strony 16 zł. Przetekstem 100% drożej, w teście 50% drożej. Drobnie za słowo 30 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za słowo.

PRENUMERATA: miesięcznie 60 gr. kwartalnie 150 zł, półrocznie 3 zł, rocznie 6 zł.

Redaktor odpowiedzialny Mieczysław Burdick. — Wydawca: Komitet Wydawniczy. — Drukarnia Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza